

Teza: lekceważenie Rzecznika Dyscyplinarnego, niewłaściwe wykonywanie czynności zawodowych.

Brak reakcji obwinionego radcy prawnego na pisma Rzecznika Dyscyplinarnego, nierzetelne wykonywanie czynności zawodowych polegające na podjęciu się prowadzenia sprawy spadkowej po zmarłym obcokrajowcu bez posiadania wystarczającej wiedzy, nie uzgodnienie wynagrodzenia przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej, nie informowanie klienta o przebiegu sprawy a po wypowiedzeniu pełnomocnictwa, nie wydanie dokumentów klientowi - to ciąg deliktów dyscyplinarnych, uzasadniających wymierzenie kar upomnienia i nagany.

Sygn. akt WO-203/20

ORZECZENIE

z dnia 15 czerwca 2021 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie :

Przewodniczący: S WSD Michał Łukasik - sprawozdawca

Sędziowie : S WSD Piotr Karwat

S WSD Marta Stryjek Protokolant: Piotr Ciepínski

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Alicji Kujawy po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2021 r. w Warszawie na rozprawie sprawy radcy prawnego A. D., wpisanego na listę radców prawnych OIRP w O. pod numerem (...)

obwinionego o to, że:

1.

pomimo pisemnego wezwania przez rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w O. pismem z dnia 17 stycznia 2019 r. w ogóle merytorycznie nie ustosunkował się do zarzutów zawartych w skardze P. T., R. T. z dnia 14 stycznia 2019 r. (pismo skutecznie doręczone - odebrane w dniu 29 stycznia 2019 r. przez r. pr. A. D.),

2.

pomimo ponownego wezwania za pośrednictwem poczty elektronicznej przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w O. e-mailem dnia 1 marca 2019 r. w ogóle merytorycznie nie ustosunkował się do zarzutów zawartych w skardze P. T., R. T. z dnia 14 stycznia 2019 r. (pismo skutecznie doręczone - odebrane za pośrednictwem poczty elektronicznej najpóźniej w dniu 4 marca 2019 r. przez r. pr. A. D.),

3.

wykonywając czynności zawodowe radcy prawnego w Kancelarii Radcy Prawnego (...) z siedzibą w O., w sposób nierzetelny i sprzeczny z zasadami etyki zawodowej oraz w sposób niesumienny bez dołożenia należytej staranności uwzględniającej profesjonalny sposób działania nie posiadając wystarczającej wiedzy do prowadzenia sprawy spadkowej po zmarłym obcokrajowcu zamieszkałym ostatnio w N., podjął się w okresie od 16 maja 2018 r. do 23 listopada 2018 r. (do dnia wypowiedzenia przez R. T. i P. T. po ich zmarłej (...) córce J.V. L. (nazwisko rodowe T.), którą skierował do sądu w Polsce jako niewłaściwego zgodnie z przepisem art. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ((UE) Nr 650/2012 dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (D. U. UE L z dnia 27 lipca 2012 r.),

4.

przystępując do świadczenia pomocy prawnej na rzecz R. i P. T. nie uzgodnił przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej (najpóźniej w dniu 16 maja 2018 r.) wysokości wynagrodzenia bądź nie wskazał sposobu jego ustalenia oraz nie przedstawił szczegółowego rozliczenia poniesionych wydatków w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku przez R. T. i P. T. po ich zmarłej córce J. V. L. (nazwisko rodowe T.),

5.

po podjęciu się prowadzenia sprawy o stwierdzenie nabycia spadku przez R. T. i P. T. po ich zmarłej córce J. V. L. (nazwisko rodowe T.) pomimo żądań klientów (R. T. i P. T.) nie informował o ich przebiegu sprawy,

6.

po wypowiedzeniu pełnomocnictwa przez R. T. i P. T. nie wydał otrzymanych od klientów oryginalnych dokumentów takich jak aktu notarialnego nabycia nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) oraz upoważnienia sporządzonego dla R. T. i P. T. przez ich córkę J. L. w lipcu 2005 r. do używania i zarządzania w/w nieruchomością,

uznanego za winnego wszystkich zarzucanych czynów, za które w punkcie pierwszym orzeczono:

- w zakresie pierwszego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną upomnienia,
- w zakresie drugiego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną upomnienia,
- w zakresie trzeciego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,
- w zakresie czwartego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,
- w zakresie piątego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,
- w zakresie szóstego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,

w punkcie drugim za przewinienia na podstawie art. 65¹ ust. 2 pkt 1 ustawy o radcach prawnych za przewinienia wymienione w pkt 1 ppkt 1 -6 orzeczenia wymierzono karę łączną nagany,

w punkcie trzecim zasądzone od Obwinionego radcy prawnego A. D. zryczałtowane koszty postępowania przez Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP w O. w kwocie 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych)

z powodu odwołania Obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt: D-13/20

orzeka:

1.

utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie;

2.

zasądza od obwinionego koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości 1500,00 (słownie: tysiąc pięćset) zł płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych Warszawie.

Uzasadnienie

Orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt: D-13/20 Obwiniony, radca prawny A. D., został uznany winnym wszystkich zarzucanych czynów tj. tego, że:

1.

pomimo pisemnego wezwania przez rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w O. pismem z dnia 17 stycznia 2019 r. w ogóle merytorycznie nie ustosunkował się do zarzutów zawartych w skardze P. T., R. T. z dnia 14 stycznia 2019 r. (pismo skutecznie doręczone – odebrane w dniu 29 stycznia 2019 r. przez r. pr. A. D.),

2.

pomimo ponownego wezwania za pośrednictwem poczty elektronicznej przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w O. e-mailem dnia 1 marca 2019 r. w ogóle merytorycznie nie ustosunkował się do zarzutów zawartych w skardze P. T., R. T. z dnia 14 stycznia 2019 r. (pismo skutecznie doręczone - odebrane za pośrednictwem poczty elektronicznej najpóźniej w dniu 4 marca 2019 r. przez r. pr. A. D.),

3.

wykonywając czynności zawodowe radcy prawnego w Kancelarii Radcy Prawnego (...) z siedzibą w O., w sposób nierzetelny i sprzeczny z zasadami etyki zawodowej oraz w sposób niesumienny bez dołożenia należytej staranności uwzględniającej profesjonalny sposób działania nie posiadając wystarczającej wiedzy do prowadzenia sprawy spadkowej po zmarłym obcokrajowcu zamieszkałym ostatnio w N., podjął się w okresie od 16 maja 2018 r. do 23 listopada 2018 r. (do dnia wypowiedzenia przez R. T. i P. T. po ich zmarłej (...) córce J. V. L. (nazwisko rodowe T.), którą skierował do sądu w Polsce jako niewłaściwego zgodnie z przepisem art. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ((UE) Nr 650/2012 dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (D. U. UE L z dnia 27 lipca 2012 r.),

4.

przystępując do świadczenia pomocy prawnej na rzecz R. i P. T. nie uzgodnił przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej (najpóźniej w dniu 16 maja 2018 r.) wysokości wynagrodzenia bądź nie wskazał sposobu jego ustalenia oraz nie przedstawił szczegółowego rozliczenia poniesionych wydatków w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku przez R. T. i P. T. po ich zmarłej córce J. V. L. (nazwisko rodowe T.),

5.

po podjęciu się prowadzenia sprawy o stwierdzenie nabycia spadku przez R. T. i P. T. po ich zmarłej córce J. V. L. (nazwisko rodowe T.) pomimo żądań klientów (R. T. i P. T.) nie informował o ich przebiegu sprawy,

6.

po wypowiedzeniu pełnomocnictwa przez R. T. i P. S.

T. nie wydał otrzymanych od klientów oryginalnych dokumentów takich jak aktu notarialnego nabycia nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) oraz upoważnienia sporządzonego dla R. T. i P. T. przez ich córkę J. L. w lipcu 2005 r. do używania i zarządzania w/w nieruchomością,

za które, w punkcie pierwszym orzeczono:

w zakresie pierwszego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną upomnienia,

- w zakresie drugiego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną upomnienia,

- w zakresie trzeciego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,
- w zakresie czwartego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,
- w zakresie piątego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,
- w zakresie szóstego zarzucanego czynu wymierzono karę dyscyplinarną nagany,

w punkcie drugim za przewinienia na podstawie art. 65¹ ust. 2 pkt 1 ustawy o radcach prawnych za przewinienia wymienione w pkt 1 ppkt 1-6 orzeczenia wymierzono karę łączną nagany,

w punkcie trzecim zasądzono od Obwinionego radcy prawnego A. D. zryczałtowane koszty postępowania przez Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP w O. w kwocie 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych)

Od powyższego orzeczenia Obwiniony wniósł 5 listopada 2020 r. odwołanie zaskarżając w punkcie 1 orzeczenie OSD w O. w całości i wnosząc o uniewinnienie i umorzenie postępowania w całości ewentualnie o skierowanie sprawy do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w O. celem przeprowadzenia postępowania a przede wszystkim przesłuchanie Pana P. T. oraz R. T. oraz obwinionego w sprawie sposobu kontaktowania się stron, uniemożliwienia właściwego kontaktowania się i wyjaśnienia sprawy przez PS. (...) oraz R. T. oraz że takim zachowaniem uniemożliwiono nie tylko porozumienie ale właściwe działanie.

Wniósł także w punkcie 2 o uchylenie nałożonych zryczałtowanych kosztów w kwocie 2.000,00 zł.

W trzecim punkcie wniósł o uchylenie wymierzonej łącznej kary nagany.

W punkcie czwartym podniósł rażące naruszenie przepisów postępowania, gdyż uprzedzał pisemnie OSD w O., że nie mógł wziąć udziału w postępowaniu o sygn. akt D-15/16.

W punkcie 5 wniósł o umożliwienie wglądu do akt D-13/20.

W punkcie 6 wniósł o umożliwienie skierowanie pisma uzupełniającego po dokonaniu przeglądu akt w sprawie D-13/20.

W uzasadnieniu podniósł dodatkowo zarzut formalny, że na ostatniej rozprawie nie było Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego R. P., a tym samym nie było możliwości skonfrontowania zarzutów ze stanowiskiem obwinionego, co jest rażącym brakiem formalnym.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie okazało się zasadne.

WSD w pełni podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez OSD w O.. Dowody zgromadzone w postępowaniu nie pozostawiają wątpliwości co do trafności wszystkich poczynionych ustaleń.

Formułując zarzut formalny, że brak na drugiej rozprawie w dniu 28 września 2020 r. Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego uniemożliwił skonfrontowanie zarzutów ze stanowiskiem obwinionego należy stwierdzić, że ten zarzut nie mógł się ostać. Brak strony, jakim jest oskarżyciel, w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym, z uwagi na brzmienie art. 385 § 1a kpk nie jest warunkiem niezbędnym do prawidłowego procedowania. W dodatku w rozpatrywanej sprawie na pierwszej rozprawie z dnia 25 sierpnia 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, na które był wezwany z zaznaczeniem, że obecność jest obowiązkowa, stawiał się na nią i odczytał wniosek o ukaranie. Natomiast w protokole z pierwszej rozprawy zostało odnotowane, że obecne strony zostały uznane za wezwane na rozprawę w dniu 28 września 2020 r., bez wskazania, że obecność jest obowiązkowa.

Ponadto należy wskazać, że w protokole rozprawy z dnia 28 września 2020 r. obwiniony, radca prawny A. D., nie kwestionował, że nieobecność Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego uniemożliwia złożenie wyjaśnień. W tym protokole była odnotowana zupełnie inna przyczyna odmowy złożenia wyjaśnień przez obwinionego, a mianowicie uznał, że wprowadzony w błąd poprzez otrzymanie nieprawidłowego zawiadomienia.

Tym samym ten zarzut nie zasługiwał na uwzględnienie.

Obwiniony wniósł też o skierowanie sprawy do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w O. celem ponownego przeprowadzenia postępowania a przede wszystkim przesłuchania Pana P. T. oraz R. T. oraz obwinionego w sprawie sposobu kontaktowania się stron, uniemożliwienia właściwego kontaktowania się i wyjaśnienia sprawy przez pokrzywdzonych oraz że takie zachowanie uniemożliwiło nie tylko porozumienie i właściwe działanie.

Wniosek taki jest oczywiście niezasadny, a obwiniony miał możliwość zadawania pytań pokrzywdzonym na rozprawie 25 sierpnia 2020 r., na którą się nie stawił, a pokrzywdzenie złożyli zeznania. Obwiniony odmówił składania wyjaśnień w trakcie rozprawy z dnia 28 września 2020 r., w trakcie której mógł przedstawić swój pogląd na sprawę, wskazać przez jakie to poczynania pokrzywdzonych uniemożliwiły właściwe kontaktowanie i wyjaśnienie sprawy, porozumienie i właściwe działanie.

Należy zauważyć, że pokrzywdzeni wysyłali do obwinionego prośby o kontakt, co zostało odpowiednio udokumentowane w aktach sprawy (tom I k. 26, 40-43), natomiast obwiniony nie przedstawił ani jednego dowodu na unikanie kontaktowania się z nim przez pokrzywdzonych przed rozpoznaniem sprawy przez sąd powszechny. Nie wskazał, aby pokrzywdzeni nie dostarczyli jakichkolwiek żądanych przez obwinionego dokumentów, które uniemożliwiały właściwe działanie. Orzeczenie Sądu Rejonowego w O. o sygn. akt (...) zostało wydane 12 października 2018 r., a pierwsze sygnały ze strony obwinionego o kłopotach z kontaktowaniem się z pokrzywdzonymi podniósł dopiero w styczniu 2019 r. (januar - styczeń), a w dodatku pokrzywdzony temu zaprzeczał (tom I k. 42-43).

Obwiniony, polemizując z zarzutem 3 dotyczącym popełnienia przez niego błędu w postaci bezzasadnego wystąpienia do sądu powszechnego w Polsce z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku, co skutkowało odrzuceniem wniosku 12 października 2018 r., powołał się na brzmienie przepisu art. 734 kodeksu cywilnego i z tego wywiódł brak odpowiedzialności radcy prawnego za wynik sprawy.

Obwiniony pominął jednak podstawowy fakt, że wprawdzie co do zasady miałby rację z brakiem odpowiedzialności za wynik sprawy, ale warunkiem koniecznym byłoby uprzednie prawidłowe wniesienie sprawy do sądu. W tej sprawie wniosek został wniesiony do Sądu Rejonowego w O., który stwierdził brak swojej jurysdykcji, a uzasadnienie do tego orzeczenia zapewne było na tyle przekonujące, że to postanowienie nie zostało zaskarżone do wyższej instancji.

Inne sformułowania w odwołaniu nie dotyczą w żadnej mierze przyczyn, dla których nie udzielił pisemnych odpowiedzi na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (zarzut 1 i 2), przyczyn, dla których nie uzgodnił wysokości wynagrodzenia (zarzut 4), dla których nie informował pokrzywdzonych o przebiegu sprawy (zarzut 5), dla których mimo wielokrotnych próśb nie przekazał pokrzywdzonym otrzymanych od nich dokumentów (zarzut 6).

Takie nader ogólnikowe uzasadnienie odwołania jest, w ocenie składu orzekającego, wyłącznie obroną linią obrony, która nie mogła skutecznie podważyć zasadności orzeczenia sądu I dyscyplinarnego I instancji, tak co do winy, jak i wymierzonej kary.

Z tych względów należało postanowić jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych .